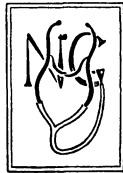


# huisarts en wetenschap



MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

VAN DE REDACTIECOMMISSIE

## *Het helpen als ambacht*

Het onderwerp van de bijdrage van collega A. J. Swaak in dit nummer, zie pagina 1962, — het helpen van mensen — zou eigenlijk uitvoerig tijdens de medische opleiding ter sprake dienen te komen. Ik herinner mij niet er als student ooit iets over te hebben gehoord. Dit is des te merkwaardiger omdat men toch zou kunnen stellen dat „de wetenschap van het helpen” tot de „basisvakken” van de medische opleiding moet worden gerekend.

Onder basisvakken rekent *Querido* alle niet-klinische disciplines zoals: morfologie, fysiologie, biochemie, bacteriologie, genetica, statistiek, psychologie, farmacologie en pathologie. De „wetenschap van het helpen” ontbreekt.

Is het voor de arts voldoende om te weten dat het medicament A werkzaam is bij ziekte B van de heer C? De „basisvakken” van *Querido* leren mij hoe de nieren van de heer C eruit zien en functioneren als hij lijdende is aan ziekte B en ik weet dat ik het medicament A moet geven en hoe deze stof werkt op de lever van de heer C. Maar wat moet ik doen als de heer C het medicament niet inneemt?

De moderne gespecialiseerde geneeskunde is tot verbazingwekkende technische prestaties gekomen maar de resultaten van de toepassing van deze geneeskunde bleken in de praktijk soms minder goed te zijn dan men er van zou mogen verwachten. In feite kwam dit, omdat de heer C het medicament A niet kon of wilde innemen.

- omdat de heer C ook bij een kwakzalver onder behandeling was . . . of
- omdat de heer C zijn recept had verloren, hij was al 75 jaar en begreep het allemaal niet zo best meer . . . of
- omdat de heer C nooit deed wat de dokter zei . . . of

— omdat de dokter niet goed had uitgelegd wat de heer C met dat papiertje moest doen . . . enzovoort, enzovoort.

De geneeskunde had de heer C dus niet voldoende kunnen helpen. Men kan ook zeggen: de arts is niet in staat geweest de geneeskunde te „verkopen”. Sommigen zullen staande houden dat men deze zaken later wel, in de kliniek of in de algemene praktijk leert . . . met vallen en opstaan. Het helpen heeft echter zo langzamerhand een wetenschappelijk gefundeerde grondslag gekregen, geformuleerd in de literatuur betreffende het social casework. Deze grondslag moet voor mensen die „het helpen als ambacht” hebben een basisvak zijn.

*Kamphuis* wijst op: „de noodzaak in een of andere vorm verbindingen te leggen tussen Scholen voor Maatschappelijk Werk en Universiteiten, een ontwikkeling die in de U.S.A. al een halve eeuw geleden is ingezet en in de veertiger jaren zijn voltooiing heeft gekregen”. Misschien zou dit een manier zijn om ook in ons land de opleiding tot het ambacht van arts — het helpen van de patiënt — te verbeteren.

Het volgende citaat uit het rapport van de Medical School Advisory Committee versterkt mij in deze mening: „Many students enter medicine, at whatever age they decide, because of an intense desire to serve society and participate in the drama of life and death. An educational system which recognises this motive and harnesses it throughout the student's career begins with a built-in source of power”.

G. J. Bremer

Kamphuis, M. (1961) Wat is social casework. Samsom, Alphen a/d Rijn.

Querido, A. (1965) Ned. T. Geneesk. 109, 593.

University of Nottingham (1965) Report of the Medical School Advisory Committee.